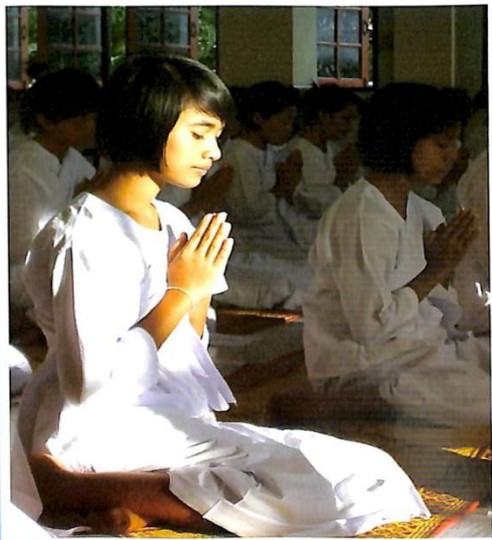

ธรรมกับการดำรงชีวิต

นายสัมพันธ์ นวลปิ่น / เรียบเรียง

การเกิดเป็นมนุษย์ เป็นลาภอันประเสริฐที่สุด และยากนัก เมื่อเกิดเป็นมนุษย์แล้ว บ้างก็มั่งมีศรีสุข ร่ำรวย ผิวพรรณวรรณะผ่องใสบ้างเกิดในตระกูลต่ำทราม วรรณะผิวพรรณไม่ผ่องใส แล้วแต่บุญกุศลที่สร้างสมอบรมมา ถ้าบุญประกอบคิดนึกอะไรก็เป็นไปตามปรารถนา มนุษย์มี ๒ แบบ แบบแรกสะสมวัตถุต่างๆ เพื่อให้กายอยู่เย็นเป็นสุข สะสมบุญกุศลทั้งสะสมมาแต่ปางก่อน “ความสะสมบุญ นำสุขมาให้” แบบที่สองสร้างสมบาปอกุศล ก็จะไม่สมบูรณ์ทั้งกายใจ และทรัพย์สินสมบัติ เพราะว่อกุศลที่สร้างไว้แต่ชาติก่อนนั้น ก็จะย่ำยีสภาพย่ำแย่การเงินก็ไม่ได้ เพราะว่านอกจากในความเป็นมนุษย์แล้วก็จะไม่ได้มีโอกาสทำบุญทำกุศล สิ่งที่มีมนุษย์สะสมได้คือ การทำทาน - การรักษาศีล และการเจริญ

เมตตา ภาวนา ดังนั้นการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้น ควรยึดหลัก “มงคลชีวิต ๓๘ ประการ” คือ

๑. การไม่คบคนพาล คือ คนคิดไม่ดี พูดไม่ดี ทำไม่ดี
๒. การคบบัณฑิต
๓. การบูชาบุคคลที่ควรบูชา
๔. การอยู่ในถิ่นอันสมควร ที่ทำให้อยู่แล้วสบายใจ มีความสุข
๕. หมั่นทำบุญ ทำทาน ศีล ภาวนา
๖. การตั้งตนชอบด้วยการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องและสุจริต
๗. เป็นผู้ฟังมาก เล่าเรียนมาก “พหูสูต”

๘. เป็นผู้รอบรู้ในศิลปะสามารถนำความรู้
ต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

๙. เป็นคนมีวินัย

๑๐. เป็นผู้ที่มีการกลั่นกรอง คำพูดไว้ดีแล้ว
ก่อนจะพูดออกไป

๑๑. รู้จักบำรุงบิดา - มารดา

๑๒. เลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดี

๑๓. ดูแลภรรยาคู่ชีวิตให้ดี

๑๔. ดูแลการทำงานไม่ให้เกิดความผิดพลาด

๑๕. รู้จักให้ทานมี ๓ ประเภท ได้แก่ อามิสทาน
คือการให้วัตถุสิ่งของเป็นทาน ธรรมทานหรือการให้
ความรู้เป็นทาน และอภัยทาน

๑๖. เป็นผู้ประพฤติธรรม อยู่ในกรอบของ
ความถูกต้อง ความดี และพัฒนาตนเอง

๑๗. หมั่นสงเคราะห์ญาติ

๑๘. เลือกทำงานที่ไม่มีโทษ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมไม่เบียดเบียนใคร

๑๙. เป็นผู้ละเว้นจากบาปทั้งกายวาจาใจ

๒๐. ถ้าวางจากการดื่มน้ำเมา ช่วยให้อดพ้นจากการประพฤติดนในทางเสื่อมเสียได้

๒๑. เป็นคนที่มีสติ กำกับตัวเองอยู่เสมอไม่ว่าจะคิดจะพูดหรือทำสิ่งใด

๒๒. มีความเคารพ แสดงออกด้วยความอ่อนน้อม อ่อนโยนอย่างเหมาะสมทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๒๓. มีความถ่อมตน ไม่อวดดีถือดี

๒๔. มีความสันโดษ รู้จักพอ รู้จักประมาณตามมี ตามได้ตามควรของตน

๒๕. มีความกตัญญู

๒๖. การชวนช่วยหาเวลาไปฟังธรรม คำสั่งสอนจากผู้มีธรรมะ

๒๗. มีความอดทน หมายถึงการรักษากายวาจาใจไว้ได้

๒๘. เป็นผู้ว่าง่ายคือ อดทนต่อคำสั่งสอนได้ และปฏิบัติตามคำสั่งสอนนั้นด้วยความเคารพอ่อนน้อม
ไม่คัดค้านไม่ได้ตอบโต้โต้แย้ง

๒๙. การได้เห็นสมณะ สมณะคือ ผู้ซึ่งปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ถ้าใครได้เห็นแล้วจะเกิดแรงบันดาลใจให้คิดถึง

๓๐. มีการสนทนาธรรมตามกาล คือ การพูดคุยซักถามธรรมะ เพื่อยกระดับจิตใจและปัญญาในทางธรรม
ของตน

๓๑. หมั่นบำเพ็ญตบะ หมายถึง การทำความเพียร เพาะลาภกิเลสทุกชนิด แล้วใจของเราก็จะผ่องใส
หมดทุกข์

๓๒. ประพฤติพรหมจรรย์ หมายถึง การประพฤติตามคุณธรรมต่างๆ ในศาสนาให้เคร่งครัดยิ่งขึ้น

๓๓. การเห็นอริยสัจ ได้แก่ ทุกข์ คือ ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจต่างๆ สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ นิโรธ คือ ความดับทุกข์ สภาพที่ทุกข์หมดไป และมรรค คือ วิธีปฏิบัติเพื่อไปสู่ความดับทุกข์
๓๔. การทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน เพื่อดับกิเลส ดับทุกข์ทั้งมวลในสสารวัฏ
๓๕. มิจิตไม่หวั่นไหวในโลกธรรม คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข
๓๖. มิจิตไม่เศร้าโศก ใช้ปัญญาพิจารณาอยู่เนื่องๆ ถึงความไม่เที่ยงในสิ่งของทั้งหลาย และร่างกายของเรา
๓๗. มิจิตปราศจากกิเลส ได้แก่ ราคะ คือความกำหนัด ยินดี รัก อยากได้ โทสะ คือความไม่ชอบ ความคิดร้ายโมหะคือมิจิตมึนมน ไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี ไม่รู้จักบุญบาป
๓๘. มิจิตเกษม คือ มิจิตที่เป็นสุข หมายถึง การละแล้วยังกิเลส
- ฉะนั้นคำว่า “มงคล” หมายถึง เหตุแห่งความสุข ความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและ “มงคลชีวิต ๓๘ ประการ” สามารถฝึกคนให้เป็นคนดี มีประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่นในสังคมในชีวิตปัจจุบันด้วย